

Sygn. akt **X Kz 897/17**

POSTANOWIENIE

Dnia 10 sierpnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie X Wydział Karny Odwoławczy w składzie

Przewodniczący: **SSO Eliza Proniewska**

Protokolant: prot. sąd. Katarzyna Wiejak

przy udziale Prokuratora Mirosława Kawalca

po rozpoznaniu

zażalenia M. W.

na postanowienie Sądu Rejonowego dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie z dnia 30 maja 2017 roku

w przedmiocie zwolnienia z obowiązku zachowania tajemnicy radcy prawnego

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Kontrola instancyjna zaskarżonego postanowienia wykazała, że nie było ono zasadne.

Nie ulega wątpliwości, że zwolnienie z obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej, o której mowa w art. 180 § 2 k.p.k. musi nastąpić przy kumulatywnym spełnieniu dwóch przesłanek, którymi są niezbędność dla dobra wymiaru sprawiedliwości oraz brak możliwości ustalenia danej okoliczności na podstawie dowodu innego niż ten, który objęty jest tajemnicą zawodową. Zastosowanie art. 180 § 2 k.p.k. winno następować w sytuacjach koniecznie tego wymagających i na podstawie rzeczowo uzasadnionych argumentów. Za wystarczające w tym zakresie nie może być uznane ogólne stwierdzenie sformułowane w zaskarżonym orzeczeniu.

Sąd Rejonowy nie przedstawił wyczerpująco przyczyn, dla których doszedł do przekonania, iż dowód z tych zeznań umożliwi pełne wyjaśnienie okoliczności sprawy, którego to celu nie sposób osiągnąć tylko przy pomocy pozostałych dostępnych możliwości dowodowych. Wniosek prokuratora, a następnie postanowienie sądu powinno wskazać, jakie fakty uzasadniają taką decyzję, dlaczego nie jest możliwe poczynienie ustaleń na podstawie innych dowodów.

Przede wszystkim, należało podkreślić, że wniosek Prokuratora został skierowany do sądu przed uzyskaniem wglądu do akt procesu cywilnego w sprawie roszczeń o zapłatę powiązanych z przedmiotem postępowania przygotowawczego. Sąd gospodarczy poinformował, iż wypożyczenie akt będzie możliwe po dniu 6 czerwca 2017 r., a zaskarżone postanowienie Sądu Rejonowego zapadło już w dniu 30 maja 2017 r. W oczywisty sposób nie zostały wykorzystane perspektywy dowodowe przed sięgnięciem po normę art. 180 § 2 k.p.k.

Przed wystąpieniem z wnioskiem o zwolnienie z tajemnicy zawodowej, należało również rozważyć wątpliwości co do statusu M. W. w tej sprawie. Należało wstępnie ustalić, czy dana osoba jest w ogóle uprawniona do powoływania się na tajemnicę radcy prawnego.

Radca prawny jest obowiązany zachować w tajemnicy wszystko, o czym dowiedział się w związku z udzieleniem pomocy prawnej (art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych). Należało rozważyć, czy działanie M. W. w zakresie współpracy z zawiadamiającym J. W. polegało na świadczeniu pomocy prawnej spółce (...), czy nie mieściło się w tym pojęciu. W postępowaniu przygotowawczym nie rozważano w ogóle kwestii stosunków między spółką (...) i M. W. jako jej udziałowcem i nie zostało wyjaśnione czy radca prawny występował w relacjach z J. W. wykonując usługi prawnicze.

Należy też rozważyć zasadność wdrażania wobec M. W. trybu z art. 180 § 2 k.p.k. w sytuacji, gdy zawiadamiający wskazuje go jako potencjalnego sprawcę przestępstwa i dalsze czynności postępowania przygotowawczego mogą ewentualnie doprowadzić do postawienia mu zarzutu. Uprawnienia procesowe przewidziane tak dla świadków jak i dla podejrzanych gwarantują im możliwość uniknięcia dostarczania organom ścigania informacji ich obciążających (np. art. 183 § 1 k.p.k.).

Z powyższych względów orzeczono jak w sentencji.